

TRIBUNA POPORULUI

ANUL I
 ARAD, STR. AULICH (ADAM)
 ABONAMENTUL
 Pentru Austria și Ungaria:
 pe 1 an fl. 10; pe 1/2 an fl. 5; pe 1/4 de an fl. 2-50; pe 1 lună
 N-rii de Duminică pe an fl. 1.50.
 Pentru România și străinătate:
 pe an 40 franci.
 Manuscripte nu se înaj oiază.

ADMINISTRAȚIA
 ARAD, STR. AULICH (ADAM)
 INSERTIUNILE:
 ac. 7 a tren. de 30 cr.
 prima dată
 doaua dată
 a treia dată
 a patra dată
 a cincea dată
 a șasea dată
 a șaptea dată
 a opta dată
 a noua dată
 a zecea dată
 de către
 Atât abonam. lante de
 inserțiunile sunt a se
 înainte.
 Scrisori nefrancate nu se
 primesc.

LĂMURIRI ȘI ESPLICAȚIUNI

I.

Seria articolelor noastre apărute sub titlul „Puncte de orientare“ au avut darul să atragă nu numai atențiunea unor confrăți, dar și dea prilej la aspre învinuiri din partea celor cari deja înainte de a apare foaia noastră, ne-au arătat dușmănie.

„Telegraful Român“, cel care de ani mulți face într-una războiul adevăratilor partidului național, a sărit să sune alarma, pentru-că ar fi în primejdie „programul național“ și și-a văzut primejdite și resturile din întreprinderea de pie memorie... „viitoristă“...

Ear' când a socotit că „Telegraful“ i-a preparat calea, a venit și „Tribuna“.

Deși articolii nostri se ocupau cu deslegarea unei chestiuni curat politice, dezvoltate de noi cu calmul necesar pe temeiul istoriei și a evenimentelor petrecute, totuși confrății nostri au învelit apretierele lor în vorbe aspre, au formulat puncte de acuzațiune neîntemeiate în contra noastră; ba „Tribuna“ a avansat, ca de obicei, calumniile, și a turnat cu prisos venin în nesfârșitele sale apretieri. Cetitorul nepărtinitor va trage și din tonul confrăților nostri concluziunile sale, cari nu pot să fie în defavorul nostru.

Singurii confrății dela Temișoara au discutat fără a face personalități.

Cum însă „Tribuna“ chiar mai alaltăeri s'a încercat să denatureze fondul politic al chestiei, ne simțim datorii să revenim asupra întregii acestei chestiuni.

Cu privire la frământările ce s'au petrecut în anii din urmă în sinul Comitetului central al partidului național, noi ne-am precizat dela început punctul nostru de vedere, dela care nu ne abatem. Am accentuat că nu intrăm în discuțiune pe acest teren, fiindcă avem convingerea, că din rezultatul unor asemenea certe între noi, numai adversarul nostru comun ar trage foloase. Sunt lucruri gingașe la mijloc. Dacă aceia, cari aruncă neconținut săgeți și hrănesc fără oboseală cearta în coloanele foilor ce le stau la dispoziție, nu știu despre ce e vorba, n'au decât să-și iee informațiuni dela inspiratorii lor, cari știu bine că noi dispunem de unele acte și documente — originale și autentice, — cari, publicate, ar risipi în toate părțile nedumeririle asupra frământărilor politice din anii din urmă, și s'ar face cu prisos răsunătoare. Ar arăta mai ales motivele onabile ale atator personalități ce s'au făcut.

Ear' din această lumină, desigur nu noi am perde... Vorba e, că d'odată cu loviturile ce ar primi persoane, s'ar arunca lumină tristă mai ales asupra cauzei naționale, și dacă unii din foștii nostri tovarăși de luptă lasă ca niște nevrstnici să răsbune în chip atât de trist lucruri cari în totdeauna au fost meschine, noi ne gândim mai pre sus de toate la cauză.

Și de astădată, chiar cu risicul de a rămâne în ochii unora vinovați, vom trece deci cu vederea toate atacurile în ceea-ce privește frământările din trecutul mai recent; și în cele următoare vom lua în socotință numai reflexiunile ce privesc cuprinsul articolilor nostri „Puncte de orientare“; vom înlătura totodată din expunerile noastre ori-ce chestie personală, tot ce ar pute produce amărăciune. Voim pace între Români și nu război, fiindcă între certuri e cu neputință a găsi calea cea adevărată, care trebuie să o urmăm pentru a lua în împregiurările actuale atitudinea cea corectă. Adunarea generală a conștiințelor noastre este în interesul român.

Care trebuie să fie această atitudine, și ce cale trebuie să urmăm? Eată întrebările, cari preocupă astăzi pe fiecare Român și asupra cărora noi am căutat, în fața publicului, să ne orientăm, având în vedere trecutul, prezentul și viitorul poporului. În desursul dezvoltărilor noastre am ajuns a constata:

1. Că ținta politice noastre naționale a fost de secol și este și astăzi redobândirea egalității de drepturi politice pentru toate popoarele din patrie.

2. Că drumul ce duce la această țintă, este în mod neîndoios stabilit și că poporul român nu și-a pierdut credința într-o soluțiune pacnică și dreaptă a chestiunii naționalității.

3. Că scopurile urmărite prin Memorandumul dela 1892 au fost ajunse.

4. Că în urma intervențiunii Monarhului, a visitei sale la București și a declarațiunii dela Iași a guvernului român în chestiunea națională, situațiunea politică s'a schimbat.

5. Că conformându-se acestor împregiurări, conducătorii nostri politici au datorința principală de a strânge rindurile și a concentra forțele naționale pentru-ca evenimentele viitoare, ori-care ar fi ele, bune sau rele, se găsească poporul român la un loc unit, și tare.

Pornind dintr-o aversiune contra noastră, cei dela Sibiu au publicat articolii destul de lungi despre „Punctele de orientare“, au citat pasagii întregi, câte odată fals și mai totdeauna tendențios, au făcut observări, și-au versat focul în toate modurile și cu multă cheltuială de vorbă

dar n'au combătut în mod serios nici una din constatările noastre înșirate mai sus.

Intr'un punct, foarte important, au căzut de acord fără ca să se înțeleagă prealabil, toate trei ziarele cari s'au ocupat de articolii nostri, și anume: fie-care din aceste ziare se rostește contra adevărului, că poporul are se decidă direcțiunea politică, ce trebuie urmată.

„Telegraful“ se incurcă cu următoarele întrebări:

„Ne-ar plăcea să întrebăm pe autorul (Punctelor de orientare): cum își închipuie el, că „conducerea partidului“ și-ar fi putut „asigura mai înainte consimțământul poporului“?

„După care teorii politice „conducerea“ are să fie „condusă“?

„După cari teorii strategice statul maior are să ceară sfatul gloatelor la stabilirea planului strategic? și la care corp sănătos picioarele hotărăsc direcțiunea mișcării și nu capul“?

„Dreptatea“ își exprimă indignarea bare ne vom învârti prin urmele articolului viitor.

„Tribuna“ și-a exprimat prin urmele articolului viitor indignarea sa față de omul de politică. „Masele poporului“ să dicteze „conducătorului“. În toată lumea conducătorii stau în fruntea cutării întreprinderi, ear' „masele“ la spatele lor“.

„Tribuna“ batjocorește principiul prin următoarele frase:

„Ei, (cei dela „Tribuna Poporului“) se inspiră din „sentimentul poporului“, — și linguesc pe bietul popor, care în mare parte n'are idee de câte se fac în numele și pe spatele lui, îl linguesc și îl momesc că „poporul conduce“, „masele poporului“ dau directiva“, „poporul face corectivul greșelilor politice“, poporul este totul.

„Cine nu observă falsitatea acestor golătăți de o demagogie ordinară“?

Concordanța e perfectă și astfel e și desemnat abisul cel mare ce ne desparte de confrății nostri cu idei nu numai mediavale dar și absurde asupra unui principiu, dela care pornește ori-ce acțiune politică.

Pentru „Telegraful“ poporul reprezintă numai trup cu picioare și fără cap; pentru „Dreptatea“ politica națională este numai „o întreprindere“ la care poporul n'are altă chemare decât să stea la „spatele“ conducătorilor; și pentru „Tribuna“ tot ce am zis noi despre rolul poporului în politică sunt „golătăți“.

...Frumos comentariu face „Tribuna“ de astăzi la enunțațiunile din conferențele presidate de actualul ei patron! Va se zică tot ce s'a decretat la 1892, la 1893, la 1894 și în 1895 în numele și după cum era dorința poporului, erau niște „golătăți“ o amăgire, pentru-că poporul habar n'ar avea de tot ce fac conducătorii lui...

Tocmai așa scriau și foile unguerești.

N'avem să ne ocupăm nici cu teorii politice, nici cu teorii strategice pentru a convinge pe confrăți despre viciile lor greșite, căci realitatea practice de toate zilele le poate călăuzi în instrucțiune în politică, cât au să înțeleagă că un popor nu este o masă inertă, pe care „omul de politică“, ori cât de învățat ar fi el, ar putea să o sucească și să o învățască după plac.

Domnii dela „Telegraful“, de la „Dreptatea“ și de la „Tribuna“ sigur că se consideră de oameni și politicieni și învățați, și ar dori să facă în numele poporului multe lucruri frumoase dar poporul îi lasă să facă ce place și stă frumusețea la o parte de el. Nu-i convine aceea ce fac. Penusăci ce? Fiindcă poporul este compus de indivizi, care au nu numai un cap și un suflet, dar și un cap și un suflet propriu și nu cu al altuia. Poporul are picioarele lui acolo unde el vrea să pună capul lui și nu al altuia.

„Dreptatea“ și-a exprimat prin urmele articolului viitor indignarea sa față de omul de politică. „Masele poporului“ să dicteze „conducătorului“. În toată lumea conducătorii stau în fruntea cutării întreprinderi, ear' „masele“ la spatele lor“.

Disprețul, ce se manifestă în comenzi; loanele acestor ziare pentru popor explică în parte și confuzia ce au produs în judecata politică a celor culte a societății române. Este de verat că țeranul n'are părere proprie formulată asupra unei situațiuni politice, fiindcă îi lipsesc elementele necesare, dar' are un simț bun și o minte sănătoasă, care îl pune în poziție a judeca mai bine ce atitudine să iee decât mulți așa numiți „conducători“, cari sunt abătuți de multe și variate interese. Suma acestui bun simț și a acestei minți sănătoase a țeranului român a scăpat poporul din primejdiile cele mari, prin care a trecut. Și tot acest bun simț și această minte sănătoasă are să ne conducă pe noi spre ținta politice noastre naționale.

De la 1848 încoaci s'au ridicat mulți pe scară, mulți au aspirat la titlul și rangul de „conducător“, dar' nu l-au putut obține, nici păstra de cât atunci când s'au supus voinței poporului și pe cât timp au urmat direcțiunea politică, desemnată de aceasta. „Conducătorii“ s'au înălțat și s'au scoborât, dar' poporul și-a urmat neschimbat calea lui înainte.

Eată ceea ce nu vor sau nu pot să înțeleagă confrății nostri sumeți, și pentru ce ei trebuie să ajungă „conducători“ fără a avea pe cine să conducă.

mei. În același an a apărut un volum publicat de „cinci studenți din Goettir

combaterea noastră ei mai
ard și asupra unei altei
ne care vom esa-
O speșă viitor.
este

rea artileriei rusești. Ca un semn
favorabil „păcii”, despre a cărei
ieie Bánffy, marele, la interpelarea și
ai marelui diplomat Kossuth, a asigurat
din plină Dietă, — se poate lua ne-
și faptul, că în Rusia să lucrează cu
ate la întărirea armatei. Artileria
mai fi sporită cu 69 baterii, cu 552 tu-
ri de calibru ușor! A fost sporit și nu-
trupelor artileriei de fortăreață, ear'
ucaz au organizat o tabără de asediu
ul nouă!

Vorbire cu Lueger.

B. H. " li scrie din Viena cores-
ul seu că a avut la 9 Martie o
jire cu Lueger.
re altele Lueger a zis, că el și par-
seu, nu lucrează contra Jidovilor ca
șime, ci lupta lor contra Jidovimii are
te u cauza economică. În mâna Jida-
nilor Hospitalul, ori cel puțin ei dispun
pasupței, în mâna lor toate mijloacile co-
și nere — și asta e pricina! Producă-
orul se poate ferici, pentru-că comer-
dan, îl ruinează!
usa negustorilor Jidani de mobile,
rmat Lueger, nu poți găsi în
esar creștin de dai Doamne!
3 — [3] i cu comerțul de încălțăminte
te.

totdeauna ține cu puterea (cu
nu cunoaște naționalitate! Cu-
lie în Boemia; sunt în ea doi
„Neamt”, celalalt — „Cea”.
și veue D-voastră (Ungurii) ca și D-
tră o se vă aducă necaz Jidovii. Ve-
ce Vă fac: bietul Morzsanyi (cel cu
tele milleniului) e numai victima lor!
vorbli apoi despre prospectele ce le
fața nouelor alegeri pentru Reich-
și despre cari Lueger a zis: „Cred
noi (antisemiții) vom reintra în dietă
priți cu mult!”
Și a încheiat apoi convorbirea cu obser-
area, că știe el, că și în Ungaria sunt
mulți și buni antisemiți, dar' încă nu in-
drăsene să pășască în public!

La Rabiatta.

La Rabiatta sunt nebună
Cu suflet rău și nemilos
Căci nu dau semn de vorbă bună
Lui Roderigo cel sfios.

Din zori de zi și până seara
Mă urmărește necurmat,
Dar' m'am jurat pe sfânta Clara
Și nu voi să iubesc — bărbat.

La Rabiatta sunt nebună
Cu suflet rău și nemilos
Căci nu dau semn de vorbă bună
Lui Roderigo cel sfios.

M'a prins aseară pe potică
M'a prins să-mi fure-un sêrutat,
Ear' eu de groază, ciudă — frică
Adânc în mână l'am mușcat.

De sânge-i era mâna udă
'Și-a scuturat-o cu'n suspin,
Cu'n zimbet de durere crudă
'I-am tins — năframa dela sin.

O du-te 'mi-a răspuns el, du-te,
Nu tu, ci eu sunt vinovat,
Atunci cu mințile perdute,
Plângând acas-am alergat,

Și ierburi pentru răni ce de re
rabnic am cerut

CASA RURALĂ

Sub acest titlu actualul guvern din
România a adus în Cameră un proiect
de lege a cărei economie este: Statul
să fie mijlocitor între marii proprietari
cari vor trebui să vîndă pământ în lo-
turi țeranilor lipsiți.

Dela 1864, când s'au împroprietarit
țeranii, în parlamentul României nu s'a
discutat un proiect de lege de însemnă-
tate mai mare pentru țerani, căror li-se
face astfel posibil să scape de mizeria
mare în care trăiesc sute de mii.

Raportor al proiectului de lege este
dl An. Stolojan, fost ministru și unul
dintre cei mai mari proprietari ai Ro-
mâniei.

Proiectul a fost combătut până acum
de dnii: Take Ionescu, Al. Marghiloman,
foști ministri în cabinetul conservator,
I. Iancovescu și Ceaur-Aslan; ear' în
favorul proiectului au vorbit raportorul,
apoi deputații Pană Buescu, Missir,
Dobrescu-Argeș, Morțun, și Dimitrescu-
Iași (profesor universitar).

Austro-Ungaria și Grecia.

Dăm mai la vale un resumat com-
plect al articolului ziarului oficios
„Fremdenblatt” al ministerului aface-
rilor străine din Viena, articol în care
eață ce se scrie despre chestia cre-
tană:

Notele colective au fost remise în sfîrșit,
Turciei și Greciei, ear' Grecia a fost invi-
tată să evacueze peste, 6 zile, insula Creta
căreia li-se va acorda autonomie e-
ranitatea Sultanului. Această este singura
soluție posibilă, desî oratorii pasionați ai
Greciei nu o admit, și deși nu corespunde
cu dorințele insurgenților cretani, după-cum
se pretinde, dela ocuparea insulei de colo-
nelul Vassos. Europa, totuși, trebuie con-
dusă de alte considerante și nu poate să
se preteze numai a satisface impaciența
Grecilor și a legitima Invasiunea lor în
Creta.

Diplomația europeană a luat asupra-și
greaua sarcină de a împăca cerințele ce
s'au ivit la Constantinopol, precum și în
celelalte părți ale Imperiului otoman, fără
a ține cont dacă se face populară sau im-
populară. De aceea, ea a fost atacată cu
asprime în cameră la Atena. Un deputat a
spus că răspunsul Greciei la bombardarea

din Akrotiri ar fi trebuit să fie o declarație
de războiu Puterilor.

Delyannis a spus că bombardarea a fost
un act barbar, nedrept, și un sacrilegiu.
Acî Grecii uită că această măsură s'ar fi
evitat dacă Insurgenții ar fi păstrat liniș-
tea în împrejurimea Caneei; ei vîd numai
stavilele puse de Puteri acțiunii Insurgen-
ților și nu țin seamă de ajutorul de care a
profitat Grecia. Fără intervențiunea Pute-
rilor, Grecii ar domni poate azi în Creta,
char și Turcii ar fi intrat în Atena fără
pedică, Grecia uita toate acestea, dar să
sperăm cel puțin că, vîzînd acordul Pute-
rilor, se va închina nevoiei. Ar fi umilitor
pentru Grecia de e suferi măsuri coercitive

Austro-Ungaria, care a sprijinit în totdea-
una libera dezvoltare a statelor balcanice,
vede cu plăcere prietenia renăscîndu-se între
dîensele.

Precum Grecia ar fi trebuit să se abțină
de la porniri aventuroase, astfel și Sîrbii
și Bulgarii vor face mai bine să organizeze
interiorul țerei lor, fără a se gândi a-și mări
teritoriul.

Astfel România, care nu 'și-a întins frun-
taria nici chiar după războiul ruso-turc, la
care a participat, ocupă azi primul rang în-
tre statele balcanice fiindcă a lucrat cu se-
riositate și zel pentru dezvoltarea sa inte-
rioră, dela care nu s'a lăsat niciodată a se
abate. Țările balcanice mai au atât de fă-
cut în această direcție, încât ambiția cea
mai excesivă poate să fie satisfăcută prin
acest program. Sîrbii și Bulgarii înțeleg bi-
ne, așa credem, acest fapt.

Situația în care se află Grecia nu îndeamnă
la imitare; ea s'a izolat cu totul de concertul
Puterilor cari, toate, vor pacea și s'a aruncat
într'o politică primejdioasă. Pozițiunea ei ac-
tuală va întări și mai mult principiile pacifice
ale Statelor balcanice și le va îndemna a se
ocupa de problemele interioare, de care
depinde viitorul lor.

NOUȚĂȚI

Arad, 9 Martie st. n. 1897.

Contele Badeni, primul ministru austriac
a sosit la Budapesta pentru a confera cu
baronul Bánffy în afacerea cotei.

Alegerile de deputați sinodali în diecesa
Aradului. Prea Sfinția Sa Dl Episcop Ioan
Meșianu a trimis tuturor oficiilor parohiale
din diecesa Aradului scrisoare circulară,
prin care se dispune alegerile de deputați

sinodali pe noul period de trei ani: 1897,
1898 și 1899.

Termii, și pentru alegerea deputaților din
cler în districtul Consistorului arădan e fixat
pe Joi 13/25 Martie, la ora 10 a. m. ear'
în districtul consistorului din Oradea-mare
pe 27 Martie (8 Aprilie) la ora 10 a. m.

Sinoadele parohiale pentru alegerea de-
putaților mireni în toată Eparchia au să
se țină în Dumineca a treia din Post,
adecă în 16/28 Martie a. c. Ear' scrutiniul
alegerilor s'a stabilit pentru districtul con-
sistorului din Arad, pe 23 Martie (4 April);
pentru districtul consistorului din Oradea-
Mare pe 27 Martie (8 Aprilie) la orele 10
a. m.

Alegerile pentru noul period de trei
ani la sinodul archidieceșan din Sibiu.
În conformitate cu circularul consistorului
archidieceșan plenar din Sibiu 3 Febr. c.
nr. 907 Plen., alegerile pentru deputații din
cler se vor face Joi în 13 Martie v., pen-
tru alegerea deputaților mireni în sinoadele
parohiale, este designată ziua de Dumi-
necă 19 Martie c. v.; mai departe pentru
întrunirea colegilor mirenești de scrutiniu
s'a pus ziua de Duminecă 23 Martie
v. În scurtul timp, până la alegeri, ar fi
de dorit ca fruntașii comunelor bisericesti
să chibzuească pe cine vor însărcina să-i
represinte în sinodul archidieceșan, mai
ales acum când, amenințați sîntem din
toate părțile și când o sanare a multor
rele dela sinoadele noastre se așteaptă.
Cu durere a trebuit să constatăm, că de
un timp încoaci și mai ales din sinodul
archidieceșei Transilvane, au lipsit mai
mulți bărbați vrednici, pe cari de când li
cunoaștem, tot în serviciul bisericii li știm
și căreia cu multă abnegațiune au servit.
Dureros e, că asemenea oameni, în cele
mai multe casuri, au fost înlocuiți cu de-
stui nechemăți, cari pe lângă că nu cu-
nose așezămintele noastre bisericesti — nu
își dau nici stăta silință să se pună cel
puțin în curent cu neajunsurile actuale, ce
bântue zilnic vieața noastră religioasă și
morală. Sperăm, că cel puțin acum în al
11-lea ceas cei chemați vor avea ochii în
patru. Din parte-ne numai bucura ne-am
pute, când o îndreptare ne-ar fi dat să
vedem pe acest teren!

Scandalul de la Kulturregylet. Contele
Bethlen Gábor, Ugron Gábor și canonicul
Ráth Pál au cerut anchetă disciplinară con-
tra lui Sándor Iósef, secretarul general.
Acesta n'a vroit să iscălească însă procesul
verbal al anchetei.

Simțiam în peptul meu că 'nfloare
Un ce străin necunoscut.

Simțiam că s'a topit o gheață
Simțiam un dor și-un chin amar,
Și m'am pornit cu earba 'n brațe
Să-l caut, să-l leg, să-l vindec ear'.

Maria Cunțan.

Is pășire.

(Din nemțește, după A. de Chamisso).

Tu, de minți, descântătoareo,
Dulceo, mândro tu vederii,
Tu, cu aurul cositei
Și cu ochi ca cerul verii,
Cu drăguțul și nebunul
Și vrăjtit surisul tîu, —
Ce păcate te ursiră
Să fii fată de calău!

Și s'a 'ntors acasă tata
Mut, cu sufletu 'noptat;
Ii tot arde 'n minți vîpaia
Sîngelui abia vîrsat: —
'Și măcar de-a fost osînda
După slova legii dată —,
Sînge curs — vrea răsunare.
Legea lor e legea mitei
Și 'n călău celui tare.

„Da, puternicii de-o clipă,
Dumnezei pe-un pumn de tină!
Lor le cade pradă slabul,
Sînge fără de vre-o vină.
Ei sînt pururea-curații:
Legea cere vinovații,
Și netrebnicul sînt eu:
Braț, lovește fără milă
Cât, ori-cât mi-ar fi de greu!

„Dezrobire și dreptate!“,
Vru să tune el, — un semn
Și vârtej li sboară capul
De pe scurtul trunchiu de lemn.
Multe mume vor mai plînge;
Măne doi s'or zbate 'n sînge;
Infierții fi-vor trei! —
O, de mi-ar luci și ziua
Rîsplătirii de mișei!“

Și bătrănu-și scurmă rana
Tot mai trist și mai posac;
Ce nătîng se scurge noaptea...
Noaptea vrea să crească veac;
Și năluci 'i-se ridică
Sub priviri ce cresc de frică
Și ghietoase se deschid;
Vede sîngele dreptății
Rturind pe albul zid.

Și socoate să-și mai curme
Noaptea cea nespuse de mută;

Cată barda pentru mîne
Și pumnarul sa-și ascută,
Cată focul să-l mai crească,
Clești și fiare să 'nroșască,
Și pecetea de 'nferat; —
Dar' din jar țîșnește sînge —
Și el stă înflorat.

Sînge, sînge! Și vedenii
Prinsu-l-au în joc sîlbatec;
Rîsvrătitul sînge bate
Cătră tîmple furtunatic;
„Numai tu 'mi-ai da lumină,
Suffet fără nici o vină,
Tu copila mea curată:
Blîndul genei tale tremur
Dulce-i inimii de tată.

„Vreau să-ți vin sfios aproape,
Și tăcut veghindu-ți somnul,
Mănil se-și string în rugă, —
Ruga mea s'o 'nalț spre Domnul“.
Și, ca somnul să nu-i fure,
El își calcă 'n mers ușure
Pasul lui, abia simțitul...
Dar' de ce nebun părinte,
Fulger tu 'ți-ai smuls cuțitul?

Prințul! El e —, biet părinte,
El e —, vecinicul mișel!

Restaurare de corporațiuni bisericești. În 11 Febr. 7 Martie a. c., s'a făcut restaurarea corporațiunilor bisericești în comuna Micalaca, sub presidiul protopresbiterului tractual Moise Bocșan, și s'a ales cu aclamațiune: *In comitetul parohial de membri ordinari:* Iustin Dascăl, paroh; Savu Bugariu, inv.; Teodor Păcurar, G. Cosma, P. Dreucian, P. Huțu, T. Alexa, Nuțu Căpitan, Nuțu Danciu, Mitru Nini, Savu Plevaciu, Teodor Blaj, Mitru Popoviciu, Nuțu Palca, Efta Drencian, Teodor Mihaș, Mitru Șiculan, T. Ardelean, Teodor Urlea, Mitru Popoviciu tiner, Costa Bugnar, Pavel Todose, V. Cristea, M. Streteu, Efta Comloșan; *de membri suplenți:* Rancu Urlea, V. Tăca, D. Tudor, P. Fiorea, G. Isăia, S. Comloșan, și A. Sas; *in epitropia parohială:* G. Mihașcoviciu, T. Gabor și G. Tudoran, acest din urmă totdeodată și de epitrop cultural; *de membri la sinodul protopopesc:* T. Păcurar, și P. Huțu. Alegerea a decurs în cea mai bună ordine.

Pentru Cuotă. Șvabii din comitatul Timișoarei, întocmai ca cei din oraș, împreună cu Ungarii funcționari, în ședința congregațiunii comitatense au votat încrederea guvernului în chestia ridicării cuotei.

Bravii pecicani. Comitetul Reuniunii economice maghiare a ținut Duminecă conferința în Pecica. Membrii comitetului s'au dus să vază și grajdul-model al comunei românești. „Alföld” de azi scrie, că Ungurii au rămas încântați de cele ce au văzut la Români, a căror comună ar putea servi ca model.

Resultatul recrutărilor. Dintre comunele cari mai ales s'au distins dând fișor multi „Impăratului”, sunt Șiria și Iesele unde mai bine de jumătate din areană niți la măsură au fost asentați. După ce acest minister s'ajalaca, de a putut fi realizată. El deține cei vensus de ori ce îndoiială că ambele comunități s'au românești.

În interesul (?) Rutenilor. Sub acest titlu „Bud. Hirap” aduce un lung raport despre ședința comisiunii instituită a chibzui ce este de făcut pentru mântuirea Rutenilor. Conferința s'a ținut sub presidenția episcopului Firczak, care a ținut un discurs patriotic, arătând „patriotismul” Rutenilor. Episcopul s'a laudat că el și preoții sei i'a făcut pe Ruteni patrioți atât de buni, în cât ar putea servi de model și altor... naționalități.

Mulțumim de sfat. pentru ce altă copilă-i doarme 'n brațe-i putea să în brațe-i doarme — El! Am fi ne gând — și zvrili din braț în același tîlcul tîu pumnar; cursul guvernului ar focu 'n vatră, sarea actului și roșă 'u jar... noaștem fără în.

care satisfacțiune. și spăși-voiu, care a precedat pe al de sânge: accesibil pentru idei (mi porți blăstăm, marea luptelor și la încetarea și veri, rîntelor. Dacă acest guvern a căuta să intre în intențiunile Coroanei, f chiar și numai a face cu puțință e de grație, este un progres alea cea bună, care trebuie relex cu atât mai bucuros din partea noastră, cu cât eram deprinși până a cu contrarul. Acest progres, chiar dacă s'ar opri pentru un moment la atata, e cu toate aceste un progres în calea cea bună și prin urmare o izbândă a politiceii noastre naționale. Adevărat că guvernul își dă toată silința prin continuarea persecuțiunilor po-

Vorba e că cu tot patriotismul lor și laudele ce li-se adresează, Rutenii mor de foame!

Inundări. În suburbiul Fabric din Timișoara, Bega a inundat câteva străzi.

— Mureșul de asemeni crește, îndeosebi de ieri după amiază. Din susul apei se semnalează mai multe inundări.

Alegerea dela Szentcs, unde kossuthiștii au pactat cu guvernul pentru a face să cadă candidatul ugronist Sima, s'a petrecut în destulă liniște și s'a terminat cu izbândă lui Sima, care a fost ales cu 942 voturi contra 421 date lui Uray, și 7 date unui socialist.

Alt scandal. Din Budapesta se telegrafează că deputatul Neuman Armin, un alt stălp al guvernului, a luat și el *provisione* în sumă mult mai mare ca Morzsanyi. Și aceasta pentru-că a umblat pela ministrul Lukacs, și secretarul de stat Graenzstein, unde a intervenit pentru-ca o bancă din Alsacia să primească dînsa loteria așa zisă de „clasă”. E în perspectivă un scandal mare.

Casarmele honvezilor. În ministerul de honvezi din Pesta, sunt terminate toate proiectele după cari au să fie mărite, arangate și sporite actualele casarme erariale de honvezi. Deja în decursul anului curent, mai multe casarme vor fi date în lucrare, parte zidindu-se de nou, parte reparându-se și arangiindu-se temeinic.

Convocare. Adunare generală din acest doită valoare, fiind-că se împărtășesc de un stat, care dintre toate statele străine nouă ne stă mai aproape și an a „Reuniunii învătătorilor” din comitatul Sibiului” se convoacă pe 6 și 7 Aprilie st. n. a. c. în edificiul școalei gr. cat. din Sibiul.

La această adunare se invită cu tot respectul onorații membrii ai reuniunii cum și toți acei p. t. domni, cari se interesează de progresul învătătorilor și a școalelor românești. Președinte R. Simu, secretar G. Săbău.

Serbătorirea lui Starcevic. Împlinindu-se un an dela moartea puritanului naționalist Starcevic al Croaților, partidul lui a pus la cale cuvințioase serbări de omagiu față de memoria lui. Partidul lui azi e divizat în două fracțiuni, una a lui Frank, alta a lui Rujici, divizare provenită din interpretarea ideilor fostului cap de partid, dar această divisiune n'a reținut pe nici o fracție dela a serba, alături cu cealaltă, cu tot entuziasmul memoria intransigentului bărbat, care îndelung i'a condus pe toți, încalzit de un naționalism înflăcărat și curagios!

Venitul de tutun în Austria. După socotelile încheiate, Austria a avut în anul trecut 1896, din vinderea de tutun și țigări un venit cu mult mai mare ca în anul premergător lui. Aproape cu 40% s'a vîndut mai mult. Consumarea de tutun și țigări s'ar putea numi uriașă: țigări și țigarete au trecut 3230 milioane bucăți! Ceea-ce a dat o încurgere de 93 milioane fl.

Intratele întregi pe tutun și țigări au fost: 89,360.000 fl. din soiurile obișnuite, ear 3,845.000 fl., din specialități!

Lărgirea dreptului electoral în Austria. Dieta provincială a Bucovinei, a respins actul de lege care cerea introducerea dreptului electoral universal și de-adeptul formarea curiei a V-a, dar a primit opunerea comisiei, că pe lângă observanțele relațiilor de până aci, numărul deputațiilor să se sporească, și între marginile recurilor de până acum, să se dea la și mulți dreptul de alegători.

Stângerea unei vieți tinere. Azi Sâmbătă, la orele 8 dimineața, o însemnată parte a Românilor din Sibiu, — ne scrie un bun prieten al nostru — am asistat la începutul actului funebru, săvârșit la cociugul simpatic și de toți iubitei d.șoare Iustina Bêrză. Serviciul funebru l-au îndeplinit părintele asesor consistorial domnul Z. Boiu, asistat de părintele protopresbiter I. Papiu și de parohul G. Bobeș, cari însoțind conductul funebru, vor servi și la înmormântarea, ce-se va face azi d. a. în frumoasa comună Seliște, locul natal al mult regretatei. Corul funebru, consistător din 20 elevi din Seminarul „Andreian”, în frunte cu profesorul D. Cuntanu, a executat cântările prescrise și va cânta și în Seliște. Cociugul era frumos decorat cu aproape 20 cununi parte din flori naturale, parte artificiale. Din aceste am remarcat cununa „D.șoarelor române din Sibiu” cu inscripția: „Ultim adio!” — „Amicele tale”; A tinereții române cu o frumoasă și mare pantlică în tricolar și cu inscripția: „Junimea română din Sibiu” — „În semn de adânc regret;” a părinților, a logodnicului reposesatei și a numeroaselor rudeni și amici.

Necrolog. Din Poiana-sărată, protopresbiteratul Trei-scaune, ni-se vestește trecerea la cele eterne a veteranului paroh și protopresbiter onorar gr.-or. Ioan Băloiu, întemplată la 14/26 Februarie c. în etate de 78 ani.

Din Croația. În fața nouelor alegeri, opoziția Croată s'a unit toate nuanțele într-una, și foile opoziționale fac acum înlocat apel la public, să voteze pentru candidații puși de opoziția-unită!

Convocare. Adunare generală din acest trebare ne vom încerca a neșlo de Gubern în articolul viitor.

Conferințele comiteului natis în București. Prima conferință — în limba italiană — va avea loc Duminecă, 23 Februarie 1897, la orele 8¹/₄ seara, foarte precis. Obiectul primei conferințe: „La donna nel rinascimento italiano”. Obiectul conferinței de Marți, 25 Februarie: „Il Paradiso terrestre nella Divina Commedia”.

Joi, 27 Februarie, în limba franceză: „Le role des Roumains dans le monde latin”.

FELURIMI

Cum se nasc operile mari. Nemuritorul Goethe a fost numit adese-ori „poetul impresiunilor trăite” și se știe, în adevăr, că el își scotea mai totdeauna din realitate personagiile povestirilor sale. Di Ronenbaum spune în fascicula din urmă a revistei „Preussische Jahrbücher” că aflatprototipul celei mai populare din creațiunile lui Goethe.

Era la Goettingen, în Martie 1764, un saltimbanc italian, cu numele Caratta, care dădea, pe piața orașului, reprezentațiuni la cari asista totdeauna un public numeros. În deosebi era admirată, pentru grațiositatea și blândețea ei, o fată de 11 ani, cu trăsături plăcute, cu înfățișarea melancolică; ea părea că se trage dintr'o familie cu mult mai superioară decât ale celorlalte „artiste” ale trupei. Imediat au început să circule la Coettingen șvonuri rele pe socoteala lui Caratta. Se istorisea, că Petronela așa se cheama grațioasa echilibrată era o fată nobilă și că a fost furată de impresariul ei. Dacă refusa să răspundă persoanelor caritabile cari o întrebau, aceasta o făcea fiindcă se temea de pumnii și palmele stăpânului ei. Opinia publică era foarte excitată și câțiva tineri făcuseră planul să fure pe Petronela. Într'o bună dimineață, însă, Caratta a dispărut cu ea cu tot din oraș.

Locuitorii din Goettingen au uitat în curând fata misterioasă, dar amintirea Petronellei a trăit mult timp în memoria tinereții. În același an a apărut un volom publicat de „cinci studenți din Goettir

purând acest titlu, comp s'au în onoarea u'nei fete v Petronela în arta de a juca pe cută în agilitate, ea mem e zugrăvită în ace „răpită în întune. nopțer mamei sale împetrită de spaimă” de cătră „un monstru hrănit în pustie cu lapte de leoaică”.

Autorul principal al acestui volom de poezii era un student în drept cu numele Daniel Schiebeler, care a lăsat în urma lui un număr de balade frumoase.

În 1765, Schiebeler s'a dus la Lipaca și își conține studiile. Aci a făcut cunoștință cu Goethe. Cei doi tineri, adoratori infocați ai muselor, s'au împrietenit și și-au comunicat operile tinereții lor. În chipul acesta Goethe a auzit istoria Petronellei. Istorisirea aceasta a produs asupra lui o impresiune adâncă.

Mignon al lui Goethe e Petronella. Di Rosenbaum afirmă că episodul acesta a fost „ca un punct de cristalizare care a dat naștere celebrului roman „Meșterul Wilhelm.”

ULTIME ȘTIRI

Răspunsul Greciei.

Atena, 9 Martie.

Guvernul a răspuns ultimatumului marilor puteri. Motivând că a intrat în negocieri directe cu Poarta, a se supune ultimatumului refuză a se supune ultimatumului

Mai mulți elevi ai ș ru intrat ca oficeri între tr în mise la frontieră. De a det fie trimiși la luptă mai

educativă, se cere un locaș prim, ca cel ce educă, însuși să fie educat; trebuie să fie un om, care să premeargă întru toate exemplul bun. Căci aceasta este prima orașul e într o mare nevoie. Pe fie-că u în-se înrolează sute de tineri.

Toți Grecii din străinătate obligați a u e în armată, au primit poruncă a se înto upă în patrie.

Revoluție în Macedonia.

Saloniki, 9 Martie

Takis, șeful unei trupe și, ca să putem neni și epiroți, a stea trebuie delăturate la Crania, lângă C

cești. Lupta a sumai, cum? gură că Takisdatinat, ori mai bine zis — țineau trupele îndreptare — folosește pe-sânt și dintr sunt de diferite naturi. Ear de apli

Comandanții vaselor mar au provocat pe comandan grecești să-și retragă toat, din apele Cretei, căci altfe vor fi escortate până la insula Milos, unde vor fi puse sub pază.

Fostul comandant suprem, căpitanul Reineck a răspuns: „Mai bine îmi adun toți soldații pe bord și arunc în aier vasul, de cât să părăsesc locul ce mi-s'a încredințat”.

Colonelului Vassos i-s'a trimis porunca să nu părăsească cu nici un preț postul său.

Atena, 9 Martie.

Aici toți se așteaptă la blocare. E o agitație ne mai pomenită. Puterilor le vor trebui 40 vase mari de războiu pentru a închide numai porturile Cretei.

În textul răspunsului către puteri se zice: „Autonomia nu ar duce la țelul dorit, deoarece-ce o refuză chiar cei interesați: Cretanii. Grecia a fost deci pusă în poziție să fie silită a primi punctul de vedere al Cretanilor”.

Le bani pe amortisare

si ierani pe imprumut fără ca capitalul să fie plătit deosebit

cu dobândă de 4⁰/₁₀, 4¹/₂⁰/₁₀ și 5⁰/₁₀

Pe proprietate de pământ și case se dă pe lângă intabulare.
Se convertesc datorii mai vechi cu dobânde mai mari, bani gata
se pot scoate iute și punctual.

Mijlocește cumpărarea și vânzarea de case și pământuri.

SZÜCS F. VILMOS

[22] 3-10

Ingatlan és földhitel kölcsön intézet
Széchenyi utca 1 sz. Neumann palota átellenében.

Fabrica de mobile

LAURENȚIU LENGYEL

Arad Piața Andrassy 9.

Recomandă onoratului public magazinul seu de mobile
variind dela cele mai simple până la cele mai elegante.
Montează locuințe complete și biurouri în ori-ce stil. La
dorință se trimit gratuit eataloguri ilustrate și eșantioane de

Se recomandă sprijinului binevoitor al onoratului public.

Laurențiu Lengyel

fabricant de mobile (14) 9-10
Arad. Piața Andrassy Nr. 9.

O specialitate naturală neprețuibilă

este apa minerală alcalin-acidă bicarbonată

Isvorul „Matilda“ de Bodok

care după experiențele făcute la mai multe facultăți de medi-
cină s'au dovedit ca o apă medicinală prea eficace și plăcută
mai ales: la conturbări de mistuire, maladiile stomacului,
a rinichilor, a beșicii udului și ale organelor respiratoare etc.

BORVIZ DE PRIMUL RANG

care prin limpezitatea sa rară și prin conținutul seu mare în
acid carbonic natural de un gust prea plăcut, va îndeplini chiar
și pretențiunile cele mai delicate, ca cum nici o altă apă mi-
nerală.

Deposit în Sighisoara și Alba-Iulia:

la domnul I. B. Misselbacher sen., Cluj: Szegesvary és társai
Deva: Balog Gyula, Orăștie: Németh János; în Brașov de-
posit propriu strada Căldărarilor nr. 68, și se poate comanda
și de adreptul dela administrațiunea subsemnată.

Cu toată stima

Administrațiunea isvorului „MATILDA“:

24- [7]

Josef György,

(comit. Háromszék). Bodok. (Transilvania).

Acésta este singura
Greciei nu o admit, și deși nu corespunde
cu dorințele insurgenților crețani, după-cum

ale Statelor balcanice și te va îndemna a se
ocupa de problemele interioare, de care
depinde viitorul lor.

stui nechemati
nose așezemini
își dau nici

vieața noastră religioasă și
răm, că cel puțin acum în al
cei chemati vor avea ochii în
parte-ne numai bucura ne-am

„MINERVA“

INSTITUT TIPOGRAFIC SOCIETATE PE ACȚII IN ORĂȘTIE

La Rabiatta

Cea mai ieftină tipografie!

„MINERVA“ din Orăștie, strada Berăriei Nr. 10, mărindu-și asortimentul, își oferă on. public serviciile sale pentru ori-ce
fel de tipărire.

acuta pozițiune de a dispune de 6 mașini, și anume: 2 prese accelerate, mari, 2 prese de mână, mici, și denii
de perforat și una de tăiat, precum și de 112 soiuri de litere de cele mai moderne, cu mai bine de 200 clișe
obiecte tehnice, — garantează pentru efectuare promptă, corectă și frumoasă, cu prețuri foarte ieftine!

„MINERVA“ primește mai departe să efectuească tipărituri de cărți și broșuri de ori-ce mărime, pe lângă invoeli de plănea curată:
ușoare, în rate dacă e de lipsă.

Pentru Bănci tipărește Bilanțuri, Acții, Libele de depuneri, Cărți, Documente de C
tipărituri.

Pentru infățișare plăcută, atrăgătoare, se garantează.

Diracțiunea :

„MI

30- [6]

„Vreau să-ți vin sfios aproape,
Și tăcut veghindu-ți somnul,
Mănil se-mi string în rugă,
Ruga mea s'o 'nalț spre Domnul“
Și, ca somnul să nu-i fure,
El își calcă 'n mers ușure
Pasul lui, abia simțitul...
Dar' de ce nebun părinte,
Fulger tu 'ți-ai smuls cupitul?

Printul! El e —, biet părinte,
El e —, vecinical mișel!